

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Quiropodoloxía 1	Código	750G02125	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Segundo	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da Saúde			
Coordinación	Janeiro Arocas, Julia Maria	Correo electrónico	julia.janeiro@udc.es	
Profesorado	Janeiro Arocas, Julia Maria	Correo electrónico	julia.janeiro@udc.es	
Web	campusvirtual.udc.gal			
Descrición xeral	<p>A materia de Quiropodoloxía I forma parte do plan de estudos do título de Grao en Podoloxía como materia obrigatoria. Impártese no primeriro cuatrimestre e consta de 6 créditos (4 Cr. teóricos e 2 Cr. prácticos).</p> <p>Proporciona ao alumnado coñecementos sobre: Técnicas de exploración, diagnóstico e tratamento das feridas, úlceras e procesos infecciosos que afectan ao pé. Mecanismos de reparación e cicatrización. Apósitos e vendaxes. Técnicas e tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos. Características do servizo de Quiropodoloxía: Aparataxe e Instrumental. Protocolo de traballo no servizo de Quiropodoloxía Diagnóstico e tratamento dos procesos vasculares e neurolóxicos periféricos susceptibles de tratamento quiropodolóxico. Métodos de reanimación cardiopulmonar e resucitación en casos de emerxencia. Lesións térmicas: complicacións secundarias a tratamentos quiropodolóxicos.</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecer o concepto e ámbito de aplicación da Quiropodoloxía e empregar as técnicas de exploración, diagnóstico e tratamento das feridas, úlceras, queimaduras, reaccións cutáneas ao frío e procesos infecciosos que afectan ao pé, así como os mecanismos de reparación e cicatrización tisular.	A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123	B24 B25 B29 B30 B34	C9 C11 C14 C16
Coñecer e utilizar as técnicas e tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos.	A114 A124	B26 B29	C11 C14 C16 C17
Coñecer e empregar o instrumental en quiropodoloxía e a toma de mostras para cultivos.	A117 A118	B24 B29 B30 B34	C9 C11 C14 C16 C17

Coñece, diagnostica e trata as dermatopatías bacterianas e os procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé e susceptibles de tratamento quiropodolóxico.	A113	B24	C9
	A114	B25	C11
	A115	B29	C14
	A118	B30	C16
	A119	B34	C17
	A120		
	A121		
	A123		
Coñece e aplica os métodos de reanimación cardiopulmonar e resucitación en casos de emerxencia.	A123		C9
	A128		C11
			C16
			C17

Contidos	
Temas	Subtemas
UNIDADE DIDACTICA I	<p>Introdución á materia.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Partes de que consta a materia - Módulo teórico - Módulo práctico - Avaliación - Bibliografía recomendada
UNIDADE DIDÁCTICA 2	Tema 1: Concepto de Quiropodoloxía. Historia e evolución da quiropodoloxía.
UNIDADE DIDÁCTICA 3	Tema 2: Organización e acreditación dunha consulta de Quiropodoloxía. Aparataxe. Instrumental.
UNIDADE DIDÁCTICA 4	Tema 3: Probas diagnósticas, constantes vitais e Hª Clínica.
UNIDADE DIDÁCTICA 5	<p>Tema 4: Vendaxes. Concepto, clasificación e utilización.</p> <p>Tema 5: Feridas e curas en quiropodoloxía, concepto, tipos e tratamento. Hemorraxia e Hemostasia.</p> <p>Tema 6: Reaccións cutaneas ao frito: Perniosis; Conxelación; Pé de Trincheira. Concepto; Tipos e tratamento.</p> <p>Tema 7: Estudo das Queimaduras: Concepto; Etioloxía; Clasificación; Tratamento. Tratamento avanzado.</p>
UNIDADE DIDÁCTICA 6	<p>Tema 8: Recordo Anatomo-fisiolóxico da pel e os seus anexos.</p> <p>Tema 9: Estrutura da pel. Funcións. Tipos de pel. Modificacións biolóxicas.</p> <p>Tema 10: Pel senil. Efectos do sol e os raios UV sobre a pel. Pel do neno e da embarazada.</p>
UNIDADE DIDÁCTICA 7	<p>Tema11: Ulceras e Mal Perforante Plantar. Concepto; Etioloxía; Clasificación; Características; Tratamento. Técnicas de terapia avanzada.</p> <p>Tema12: Dermatopatias bacterianas. Concepto; Clínica, Evolución, Tratamento do : Absceso.</p> <p>Furúnculo. Foliculitis. Antrax. Panadizo. Impétigo. Erisipela. Flemón., Fascite necrotizante.</p> <p>Linfanxite. Adenite. Celulite. Gangrena.</p>
UNIDADE DIDÁCTICA 8	<p>Tema 13: Procesos vasculares e neurolóxicos periféricos que afectan ao pé.</p> <p>Tema 14: Situacións especiais na clínica de quiropodoloxía. Soporte vital básico.</p>

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A113 A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	21	29	50
Seminario	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 C9 C11 C16 C17	7	7	14
Prácticas de laboratorio	A113 A114 A115 A117 A118 A123 A124 A128 B24 B26 C9 C14 C16 C17	18	18	36
Traballos tutelados	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B34 C9 C11 C16 C17	0	26	26
Proba mixta	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	2	20	22
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	As sesións maxistras consisten en clases expositivas-participativas dos contidos básicos da materia, con apoio de imaxes, graficas, esquemas, etc. As sesións maxistras centraranse nos contidos principais do temario Facilitarase a o alumnado o temario cos contidos teóricos básicos da materia (sesión maxistral,seminarios e prácticas) Todo o material estará accesible o alumnado na plataforma Moodle https:// campusvirtual. udc.es/ moodle/ .
Seminario	Nos seminarios abordaranse temas específicos das unidades didácticas do temario da materia, sobre os cales se desenvolverán actividades en grupo.

Prácticas de laboratorio	<p>A asistencia á totalidade das prácticas é obrigatoria e ás mesmas cada alumno/a deberá ir provisto de EPIS: máscara, lentes de protección, bata. Así mesmo deberá portar un cuaderno, bolígrafo e tesoiras multiusos de uso individual.</p> <p>Nas prácticas, cada alumno/a debe ser capaz de alcanzar os seguintes obxectivos:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Coñecer o instrumental, aparataxe e mobiliario necesarios para a práctica da quiropodoloxía. · Adestrarse no funcionamento, utilización e manexo do instrumental e aparataxe. · Confeccionar unha historia clínica quiropodolóxica. · Coñecer e realizar distintos tipos de vendaxes e tratamentos de curas de feridas, úlceras e lesións térmicas. · Realizar técnicas de quiropodia. · Realizar técnicas de exploración e diagnóstico quiropodolóxico. · Aplicar métodos de reanimación e resucitación cardiopulmonar. · Realizar técnicas de tratamentos quiropodolóxicos e de administración de fármacos. <p>Ao finalizar todas as prácticas cada alumno/a deberá entregar unha memoria de prácticas seguindo unhas directrices determinadas marcadas o inicio da materia e nun prazo de entrega fixado o comenzo do curso.</p>
Traballos tutelados	Realizase un traballo en grupo dun tema relacionado coa materia cuxos requisitos e prazo de entrega comunicaranse ao comezo da docencia da materia.
Proba mixta	Exame de preguntas test relacionadas cos contidos da materia tanto das sesións maxistrais como dos seminarios, prácticas de laboratorio e traballos. O día do exame facilitarase información sobre a puntuación das preguntas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral Seminario Proba mixta Traballos tutelados Prácticas de laboratorio	A atención personalizada desenvólvese de maneira programada mediante acordo previo entre o alumnado e a profesora nun horario planificado de atención o alumnado, ou de forma virtual por correo electrónico, teléfono ou Teams.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Seminario	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 C9 C11 C16 C17	A avaliación dos seminarios realizarase en función da presencialidade e da participación de cada alumno/a nas actividades realizadas nos mesmos.	8
Proba mixta	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B30 B34 C9 C11 C14 C16 C17	<p>Consistirá nun exame de 30 preguntas test, relacionadas cos contidos da materia tanto das sesións maxistrais como dos seminarios, as tarefas, os traballos tutelados e as prácticas de laboratorio. O día do exame facilitarase información sobre a puntuación das preguntas.</p> <p>Para superar a proba será necesario obter o 60% de respostas correctas do test. Cada 3 respostas incorrectas restan 1 resposta correcta.</p> <p>Queda terminantemente prohibido acudir e realizar o exame con calquera tipo de dispositivo electrónico (incluíndo teléfono, computador, calculadora, tableta, auriculares, gravadora, reloxo?). Durante o exame todo o alumnado deberá manter o pelo recolleito cos pavillóns auditivos visibles.</p>	60

Traballos tutelados	A114 A115 A117 A118 A119 A120 A121 A123 A124 A128 B24 B25 B26 B29 B34 C9 C11 C16 C17	<p>Cada grupo de alumnos realizará un traballo asignado por sorteo, devandito traballo entregarase, presentará e expoñerá nunha data previamente determinada pola profesora. Os traballos realizaranse seguindo as directrices proporcionadas pola profesora. Os contidos, presentación e exposición avaliaranse conforme ás devanditas directrices.</p> <p>Ao comezo do traballo incluírase unha acta ou documento de compromiso do traballo, onde quedará reflectida a participación do alumnado, a asignación de tarefas, desenvolvemento, planificación dos traballos tutelados e cronograma das reunións de traballo.</p> <p>Os traballos, a súa presentación e defensa serán avaliados mediante unha rúbrica proporcionada pola profesora. A rúbrica de cada traballo será cumprimentada polo resto dos grupos e pola profesora.</p> <p>Cada grupo de alumnos realizará unha presentación e exposición do seu traballo.</p> <p>Para a súa valoración é imprescindible a asistencia, a presentación, exposición, a defensa do traballo, e a entrega da rúbrica.</p>	15
Prácticas de laboratorio	A113 A114 A115 A117 A118 A123 A124 A128 B24 B26 C9 C14 C16 C17	<p>Para superar a materia, a asistencia ás prácticas de laboratorio será obrigatoria na súa totalidade. Na avaliación das prácticas puntuarase a asistencia ás mesmas, avaliación continuada das mesmas, ademais da elaboración, exposición e entrega dunha memoria final de prácticas (describirá os procesos e tratamentos realizados con apoio de fotografías?) que seguirá as directrices correspondentes establecidas pola profesora, coa súa correspondente acta de traballo, encheamento de rúbrica, e irá acompañada dunha análise e valoración das mesmas.</p>	17

Observacións avaliación

PARA SUPERAR A MATERIA: é necesario realizar e superar a totalidade das prácticas de laboratorio, así como superar a proba mixta (nota que supón o 60 % da nota total da materia onde será necesario alcanzar un resultado igual ou superior ao 60% de respostas correctas do test).

Unha vez superadas as prácticas e a proba mixta, para superar a materia será necesario obter unha nota media total igual ou superior ao 50% (nota numérica de 5 sobre 10) da cualificación total da materia, nota que incluírá a avaliación das metodoloxías da proba mixta, prácticas de laboratorio, seminarios, rúbricas, tarefas e traballos tutelados.

No caso de non superar a proba mixta (resultado que supón obter menos do 60% das respostas correctas do test, sobre o 60% da nota total da materia), non se poderán sumar a esta nota, a nota resultante do resto de metodoloxías avaliadas (prácticas de laboratorio, seminarios, tarefas, rúbricas, traballos tutelados), mentres non se supere esta proba mixta. A nota resultante do resto de metodoloxías avaliadas supón o 40% da nota total da cualificación da materia, puntuación que neste caso é insuficiente para considerar superada a materia e que só no caso de superar a proba mixta computará sobre a nota final da materia.

Para que as actividades propostas de cada metodoloxía poidan ser avaliadas o alumnado entregará estas actividades propostas seguindo o modelo, tempo e forma indicados.

Os coñecementos que se avalían inclúen os contidos tratados nas clases maxistras, nos seminarios, nas prácticas de laboratorio, en tarefas, traballos tutelados, así como o material de traballo e as diapositivas que a profesora entrega ao alumnado e que está colgado nas plataformas telemáticas dispoñibles para a materia, ademais de contidos sobre a bibliografía recomendada. Aconsellarase ao alumnado completar toda a información proporcionada anteriormente consultando as fontes de información sobre a materia.

No caso de non presentarse ou non superar a proba mixta na primeira oportunidade, e ter superadas as prácticas, e o resto de tarefas a avaliar, as cualificacións das prácticas, seminarios e traballos tutelados (que supoñen o 40% da nota total da materia), gardaranse, e estas cualificacións computarán na segunda oportunidade, sempre que nesta segunda oportunidade supérese a proba mixta (que supón o 60% da nota total da materia, onde será preciso alcanzar un resultado igual ou superior o 60% de respostas correctas do test).

MATRÍCULA DE HONRA. As condicións para a obtención dunha matrícula de honra son que o alumno obteña unha nota igual ou superior a 9,5 da cualificación numérica da materia, sexa a mellor cualificación da clase na oportunidade avaliada e a súa evolución curricular sexa significativa. En caso de empate realizarase unha proba oral obxectiva entre os candidatos.

NON PRESENTADO. O alumnado que non realice o 100% das prácticas de laboratorio, será avaliado como "Non Presentado", independentemente da súa participación noutras actividades incluída a proba mixta.

2ª OPORTUNIDADE: Ao alumnado que se presente a 2ª oportunidade, previa realización e superación das prácticas de laboratorio, e outras actividades (seminarios, traballos tutelados), aplicásenselle os mesmos criterios e porcentaxes que na primeira oportunidade. Para que estas porcentaxes computen na nota final da materia, terá que superar a proba mixta alcanzando unha puntuación do 60% das

respostas correctas do exame test.

O alumnado que non realizou e superou as prácticas de laboratorio, para poder superar a materia terá que realizar obrigatoriamente e superar estas prácticas no seguinte curso académico. Este alumno/para pode volver cursar toda a materia novamente ou presentarse só ás partes que non realizou e as que non superou con apto, ademais de ter que facer a proba mixta.

CONVOCATORIAS DE SEGUNDA E POSTERIORES MATRÍCULAS: Para aqueles alumnos/as que cursen a materia e teñan realizadas e superadas as prácticas obrigatorias de forma completa coa cualificación de apto, e o resto das actividades, gardaranse as notas das partes superadas, neste caso terá que facer a proba mixta, unha vez superada esta proba mixta (que supón o 60% da nota total da materia, onde será preciso alcanzar un resultado igual ou superior o 60% de respostas correctas do test), a nota alcanzada computará co resto das cualificacións superadas. Para superar a materia o estudante deberá realizar e superar as prácticas de laboratorio, a proba mixta e o resto das actividades.

ALUMNADO CON MATRÍCULA PARCIAL: O alumnado con matrícula parcial debe comunicalo obrigatoriamente á profesora responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado e o resto dos alumnos é obrigatorio asistir ao 100% da realización das prácticas de laboratorio. Este alumno/para debe ter en conta que na súa condición a presencialidade e participación nas diferentes actividades (seminarios, tarefas, traballos tutelados) da materia é opcional, con todo, a cualificación dos seminarios e traballos tutelados pode obterse mediante a realización de traballos dirixidos que o alumno/para realizará de forma individual e autónoma, previo acordo coa profesora ao comezo do curso. Para que poida ser avaliado o alumnado que cumpra esta condición terá que entregar as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma. Neste caso o alumnado, pode acollerse á modalidade de avaliación ordinaria, ou optar pola seguinte opción na que se aplicarán as seguintes porcentaxes: Proba mixta computará na avaliación o 75%, para superar esta proba o alumno/para terá que alcanzar un resultado igual ou superior o 60% de respostas correctas do test, prácticas de laboratorio o 15%, e traballo tutelado o 10%. Estes estudantes terán que superar a proba mixta para que o resto das actividades poidan computar na nota final da materia.

DISPENSA ACADÉMICA: O alumnado que obteña esta condición terá a obriga de comunicalo á docente. Neste caso os seminarios substituiranse pola realización dun traballo sobre un tema relacionado coa materia de Quiropodología I, proposto pola profesora ao comezo do curso. Para este alumnado, igual que para o resto dos alumnos é obrigatorio asistir ao 100% da realización das prácticas de laboratorio. As porcentaxes aplicadas na avaliación serán as seguintes: A proba mixta computará o 75%, para superar esta proba o alumno/para terá que alcanzar un resultado igual ou superior o 60% de respostas correctas do test, a realización das prácticas de laboratorio supón un 15% e o traballo tutelado o 10%. Para que as actividades propostas para cada metodoloxía poidan ser avaliadas o alumnado terá que entregalas en tempo e forma. Estes estudantes terán que superar a proba mixta para que o resto das actividades poidan computar na nota final da materia.

CONVOCATORIA DA OPORTUNIDADE ADIANTADA DE AVALIACIÓN: Aqueles

alumnos/as que solicitarán a oportunidade adiantada de avaliación, cumpran os requisitos recolleitos na normativa de xestión académica da UDC, concédaselle e teñan realizadas e superadas as prácticas, poderán presentarse á proba mixta. Neste caso os criterios de avaliación serán os mesmos que para o resto do alumnado.

ESTUDANTES DE MOVILIDAD-INTERCAMBIO

(SICUE, ERASMUS, BILATERAL): O alumnado en condición de estudante de mobilidade debe de comunicalo obrigatoriamente ao profesor responsable da materia ao comezo do curso. Para este alumnado e todos os demais é obrigatorio asistir e superar o 100% da realización das prácticas de laboratorio. No caso de que devanditos estudantes teñan que cursar materias doutros cursos nos que se poden producir solapamento de horarios, a presencialidade e participación nas diferentes actividades da materia será opcional, con todo, a cualificación dos seminarios e traballos tutelados poderá obterse mediante a realización de traballos dirixidos propostos pola profesora ao comezo do curso, ditas tarefas levarán a cabo de forma individual e autónoma. Para poder ser avaliado o alumnado terá que entregar as actividades propostas para cada metodoloxía en tempo e forma.

O alumnado nesta condición poderá acollerse á modalidade de avaliación ordinaria, ou á de aplicación das seguintes porcentaxes: Proba mixta computará na avaliación o 75%, para superar esta proba o alumno/para terá que alcanzar un resultado igual ou superior ao 60% de respostas correctas do test, prácticas de laboratorio o 15%, e traballo tutelado o 10%.

FRAUDE DE PROBAS E ACTIVIDADES DE AVALIACIÓN: Na Realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, aplicarase o artigo correspondente da Comisión de fraude e responsabilidades disciplinarias segundo a normativa da UDC sobre avaliación e cualificacións dos estudantes. A comprobación da fraude implicará directamente a cualificación de suspenso na convocatoria en que se cometa: o estudante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a realización da falta prodúcese na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederase a modificar a súa cualificación na acta da primeira oportunidade, se fose necesario.

PLAXIO: Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel que se obteña a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese dar lugar tras o correspondente procedemento

MATERIAL

DOCENTE.

Tanto o material empregado na aula, como o dispoñible no campus Virtual e TEAMS da materia está protexido pola Lei de Propiedade Intelectual (Real Decreto Lexislativo 1/1996, do 12 de abril, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Propiedade Intelectual), e ponse ao dispor dos estudantes matriculados na materia, exclusivamente para o seu uso persoal. Calquera extracción destes materiais para

poñelos ao dispor de terceiros por calquera outro medio (fotocopiadoras, correo electrónico, páxinas web etc.)/ etc.), é un acto ilícito que conlevará as medidas legais e disciplinarias pertinentes, considerándose unha falta grave ou moi grave de acordo ao Regulamento Disciplinar do Estudantado da Universidade da Coruña e una infracción grave ou moi grave da lei da propiedade intelectual

Fontes de información

Bibliografía básica	<p>Hill, Marcia J.: Trastornos cutáneos. Mosby/Doyma 1995. Umberto, P. y Sánchez-Regoña, M. Manual de dermatología práctica. J.R. Prous Editores 1995. MIX, GODFREY: Podología. Cuidados del pie. Paraninfo/Thomson Learning. 2001. Nuñez Samper M, Llanos Alcázar. Biomecánica, Medicina y Cirugía del Pie. Masson: Barcelona, 2000. Zalacain A, Ogalla JM, García-palos. Atlas y sinopsis de enfermedades cutáneas del pie. Edikamed 2008. Toni Bove. El vendaje funcional. Elsevier: 2007. Aragón/Lázaro. Atlas del manejo práctico del pie diabético. Masson 2004. Arcia, A.L./ Fernández, J.I./ Rodríguez, R. El pie diabético. Ed. Elsevier-Masson: 2004. Aragón Sánchez/Ortiz. El pie diabético. Masson: 2001. Comisión de Formación del Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guía Práctica de protocolos quirúrgicos en Podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos: 2009. Comisión de Formación del Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guía de protocolo del pie diabético. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. 2011. Nuñez Samper M, Llanos Alcázar. Habilidades clínicas para el tratamiento del pie. Elsevier: 2007. Turner, W.A., Merriman, L.M. Técnicas Quirúrgicas en Cirugía del Pie. Masson, Barcelona, 2004. Alonso Peña D. Atlas de Dermatología del pie. 1ª Edición. Editorial Panamérica. 2007. Gómez Ortiz, Santiago y Gómez Facundo, Santiago. Guía farmacológica de utilización en podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Barcelona: Nexus Médica Editores S.L. 2015. Viadé Juliá J. Pie diabético: guía práctica para la prevención, evaluación y tratamiento. Editorial Panamérica. 2006. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos. Guía de protocolos de pie diabético. Madrid: CGCOP. 2011. Sociedad Gallega de Heridas. Biblioteca y documentos de consenso. 2018. https://sghweb.es/biblioteca/ 2018. Asociación Española de Enfermería Vasculare y Heridas. Guía de Práctica clínica: Consenso sobre úlceras vasculares y pie diabético. Madrid AEEVH, 2017. Rivas Jimenez, M. Manual de Urgencias. Madrid: Médica Panamericana. 2013. SemFYC. Manual de urgencias y emergencias. Barcelona: SemFYC 2012. A.H.A. Recomendaciones RCP. Red. 2015. Consejo Europeo de Resucitación. Recomendaciones RCP. Red. 2015. Jimenez L. Medicina de urgencias y emergencias: guía diagnóstica y protocolos de actuación. Barcelona: Elsevier, 2009. Moya M. Guía rápida de actuación en urgencias. Madrid: ed Médica Panamericana 2008. Castillo M. D, León M.T. Signos y síntomas en urgencias y emergencias. Alcalá la Real (Jaén) 2009. Prieto, J. Maestre Vera, Juan Ramón. Manual de infecciones del pie. Madrid: Mileto DL 2003.</p>
Bibliografía complementaria	<p>- Romo Sanz, Mª Isabel: Tratamiento progresivo de las heridas en medio ambiente húmedo. Gráficas Cervantes S.A. 1999. - Cordero, Cabrerós, Allevato y Domotti: Manifestaciones cutáneas de las enfermedades sistémicas. Panamericana 1997. - Forbes, Jackson, Harcourt, Brace: Atlas de Medicina Interna. 2ª Edición. 1997. - Goldcher, A.: Podología. Masson S.A. 1992. - Fitzpatrick, Johnson, Wolff, Polona: Atlas de Dermatología Clínica. 3ª edición. Sursmond. 1997. - Klein, A.R. (ED.): Enfermería de Urgencias. 4ª Edición. Vol. I, II y IV. McGraw-Hill/Interamericana. 1996. - Goldcher, A.: Podología. Masson S.A. 1992. REVISTAS CIENTÍFICAS RECOMENDADAS. - Revista Española de Podología. Consejo General de Colegios Oficiales de Podólogos de España. - El Peu. Colegio oficial de Podólogos de Cataluña. - Revista Internacional de Ciencias Podológicas - Podología Clínica - British Journal of Podiatric Medicine, Surgery. - The Chiropodest. The Journal of British Podiatric Medicine</p>

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Anatomía específica do membro inferior/750G02104

Microbioloxía e parasitoloxía /750G02107

Conceptos Xerais de Cirurxía/750G02127

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Patoloxía Xeral Aplicada en Podoloxía /750G02102

Farmacoloxía/750G02109

Materias que continúan o temario

Traballo Fin de Grao/750G02133

Prácticum II/750G02135

Prácticum III/750G02136

Dermatoloxía/750G02124

Prácticum I/750G02134

Podoloxía Preventiva /750G02114

Quiropodoloxía 2/750G02126

Terapéutica Farmacolóxica/750G02122

Cirurxía Podolóxica 1/750G02128

Pé de Risco/750G02131

Observacións

GRABACIÓ, FOTOGRAFIAS E COPIAS. Non se poderán gravar nin fotografar, nin as clases, talleres, exposición de traballos, prácticas de laboratorio nin outros materiais ou actividades relacionados coa docencia da materia, salvo naqueles casos excepcionais nos que a docente outorgue a súa autorización expresa e as persoas interesadas dean o seu consentimento.

IMPORTANTE PRÁCTICAS DE LABORATORIO Na primeira clase do curso, estableceranse os grupos de prácticas para configurar o cronograma de prácticas, polo que será básico asistir a esta primeira clase da materia. O alumnado terá que asistir ás prácticas de laboratorio provisto de bata branca, lentes de protección, máscara, bolígrafo, caderno e tesoiras multiusos. Previamente á realización dalgunha das prácticas informarase o alumnado para que poida adquirir puntualmente certo material necesario para efectuar a práctica. Para un mellor aproveitamento das prácticas é recomendable que o alumno/para dispoña do seguinte instrumental: Mango de bisturí do nº 3 e follas de bisturí do nº 15, pinzas de disección s/d, mosquito s/d, porta-agullas, cizalla, gubia fixa.

Obxectivos de desenvolvemento sostible: Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sostible e cumprir co obxectivo da acción número 5: "Docencia e investigación saudable e sostible ambiental e social" do "Plan de Acción Green Campus Ferrol". A entrega dos traballos documentais que se realicen nesta materia realizarase en formato dixital sen necesidade de imprimilos, no caso de realizalos en papel, non se empregarán plásticos, a impresión será a dobre cara, empregando papel reciclado e evitando a impresión de borradores. Débese facer un uso sostible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural @teniendo en cuenta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sustentabilidade nos comportamentos persoais e profesionais.

Facilitarase a plena integración do alumnado que, por razón físicas, sensoriais, psíquicas ou socioculturais, experimenten dificultades a un acceso idóneo, igualitario e proveitoso á vida universitaria.

Segundo recóllese nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia, (usar linguaxe non sexista, propiciar a participación de alumnos/as en clase, cando sexa posible utilizar bibliografía de ambos os sexos) e fomentaranse valores de respecto e igualdade.

PLAXIO: Na realización dos traballos da materia, o plaxio e a utilización de material non orixinal, incluído aquel que se obteña a través de internet, sen indicación expresa da súa orixe e, se é o caso, o permiso do seu autor/a, será cualificado con suspenso (0,0) na actividade. Todo iso sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias ás que puidese dar lugar tras o correspondente procedemento.

MATERIAL DOCENTE. Tanto o material empregado na aula, como o dispoñible no campus Virtual e TEAMS da materia está protexido pola Lei de Propiedade Intelectual (Real Decreto Legislativo 1/1996, do 12 de abril, polo que se aproba o texto refundido da Lei de Propiedade Intelectual), e ponse ao dispor dos estudantes matriculados na materia, exclusivamente para o seu uso persoal. Calquera extracción destes materiais para poñelos ao dispor de terceiros por calquera outro medio (fotocopiadoras, correo electrónico, páxinas web etc./ etc.), é un acto ilícito que conlevará as medidas legais e disciplinarias pertinentes, considerándose unha falta grave ou moi grave de acordo ao Regulamento Disciplinar do Estudantado da Universidade da Coruña e una infracción grave ou moi grave da lei da propiedade intelectual.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías